

Pārtikas un veterinārais
dienests

KAS JĀZINA,
JA CEĻOJUMĀ DODIES
KOPĀ AR
LOLOJUMDZĪVNIĒKU

KAS IR LOLOJUMDZĪVNIEKŠ

„Lolojumdzīvnieks” ir suns, kaķis vai mājas sesks, kas ceļo kopā ar īpašnieku vai pilnvarotu personu nekomerciālā nolūkā.

KAS IR NEKOMERCIĀLA PĀRVIETOŠANA (CEĻOŠANA)

„Nekomerciāla pārvietošana” ir pārvietošana, kuras mērķis nav lolojumdzīvnieka pārdošana vai īpašumtiesību maiņa.

„Pilnvarota persona” ir fiziska persona, kurai ir īpašnieka rakstiska atļauja īpašnieka vārdā **5 dienu laikā** veikt lolojumdzīvnieka nekomerciālu pārvietošanu.

Īpašnieks vai pilnvarota persona nekomerciālas pārvietošanas laikā drīkst pārvadāt **ne vairāk kā piecus dzīvniekus**, izņemot gadījumus, kad pārvietošanas mērķis ir piedalīties sacensībās, izstādēs, sporta pasākumos, ievērojot sekojošo:

- ✓ lolojumdzīvnieki ir vecāki par sešiem mēnešiem;
- ✓ īpašnieks vai pilnvarotā persona var uzrādīt rakstisku pierādījumu tam, ka lolojumdzīvnieki ir reģistrēti biedrībā, kas organizē sacensības, izstādes, sporta pasākumus vai reģistrēti, lai apmeklētu iepriekšminētos pasākumus.

PRASĪBAS, CEĻOJOT AR LOLOJUMDZĪVNIEKU STARP EIROPAS SAVIENĪBAS (ES) DALĪBVALSTĪM*

* **Eiropas Savienības (ES) dalībvalstis:** Austrija, Beļģija, Dānija, Francija, Grieķija, Itālija, Īrija, Zviedrija, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Spānija, Somija, Vācija, Čehija, Igaunija, Kipra, Lietuva, Latvija, Malta, Polija, Slovākija, Slovēnija, Ungārija, Bulgārija, Rumānija, Horvātija.

Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) dalībvalstis: Norvēģija, Islande, Lihtenšteina, Šveice.

Vienotas prasības nekomerciālai pārvietošanai Eiropas Savienībā ir noteiktas vienīgi suņiem, kaķiem un mājas seskiem. Pārvietojot citus Regulas (ES) Nr. 576/2013 I Pielikuma B daļā minētos lolojumdzīvniekus (abiniekus, grauzējus, rāpuļus u.c.), jāievēro attiecīgās valsts nacionālajā likumdošanā noteiktās prasības šādu dzīvnieku ievēšanai, līdz ES likumdošanā tiek ieviesti vienoti noteikumi.

NEKOMERCIĀLI PĀRVIETOJOT SUŅUS, KAĶUS UN SESKUS, NEPIECIEŠAMS:

- 1. Identifikācija** – zemādas mikroshēma (tetovējums pieļaujams tikai tad, ja tas veikts līdz 2011.gada 3.jūlijam un ir skaidri salasāms). Mikroshēmai ir jāatbilst ISO Standartam 11784 un jābūt nolasāmai ar ierīci, kas saderīga ar ISO standartu 11785. Ja mikroshēma neatbilst šīm prasībām, jānodrošina ierīce mikroshēmas nolasīšanai.
- 2. ES parauga pase.**
- 3. Vakcinācija pret trakumsērgu** – vakcinācijas dienā dzīvniekam jābūt vismaz 12 nedēļas vecam; ceļojumā var doties 21 dienu pēc vakcinācijas, ja vakcinācija veikta pirmo reizi mūžā un arī tad, ja nav ievērots revakcinācijas režīms atbilstoši vakcīnas ražotāja norādījumiem. Dzīvniekam ir jābūt identificētam pirms vakcinācijas pret trakumsērgu!

!ATKĀPES no vakcinācijas pret trakumsērgu jauniem suņiem, kaķiem un seskiem: Latvijā no 2014.gada 29.decembra nav atļauts ievest suņus, kaķus un seskus, kuri ir jaunāki par 12 nedēļām un nav vakcināti pret trakumsērgu vai ir 12-16 nedēļas veci un ir vakcināti pret trakumsērgu, bet vakcinācija vēl nav derīga ceļošanai (nav ievērots 21 dienas nogaidīšanas periods pēc vakcinācijas)

CITAS ES DALĪBVALSTIS VAR ATĻAUT PĀRVIETOT NO CITAS DALĪBVALSTS UZ SAVU TERITORIJU:

- ✓ suņus, kaķus un sēskus jaunākus par 12 nedēļām, kuri nav vakcināti pret trakumsērgu, vai suņus, kaķus un sēskus, kuri ir 12-16 nedēļas veci un ir vakcināti pret trakumsērgu, bet vakcinācija vēl nav derīga ceļošanai (nav ievērots 21 dienas nogaidīšanas periods pēc vakcinācijas).

ATĻAUJU VAR PIEŠKIRT GADĪJUMOS, JA:

- ✓ īpašnieks vai pilnvarotā persona sniedz parakstītu deklarāciju, ka lolojumdzīvnieki no dzimšanas līdz nekomerciālas pārvietošanas laikam nav bijuši saskarsmē ar tādu sugu savvaļas dzīvniekiem, kuras ir uzņēmīgas pret trakumsērgu, vai
- ✓ lolojumdzīvnieki ir kopā ar māti, no kuras joprojām ir atkarīgi, un māti pavadotā identifikācijas dokumentā var konstatēt, ka māte pirms to dzimšanas ir vakcinēta pret trakumsērgu.

- 4. **Papildus prasība suņiem, izceļojot uz Īriju, Lielbritāniju, Somiju, Maltu, Norvēģiju: attārpošana** pret *Echinococcus multilocularis* lenteņiem, kas jāveic veterinārajā klīnikā ne mazāk kā 24 stundas un ne vairāk kā 120 stundas pirms iebraukšanas iepriekšminētajās valstīs (veterinārārsts par veikto manipulāciju izdara ierakstu pasē).

PRASĪBAS, CEĻOJOT AR LOLOJUMDZĪVNIIEKU NO LATVIJAS UZ TREŠAJĀM VALSTĪM

Ceļojot ar dzīvniekiem ārpus Eiropas Savienības, jāievēro konkrētās trešās valsts kompetentās iestādes noteiktās prasības. Personai, kas pavada savu lolojumdzīvnieku, **ir savlaicīgi jānoskaidro ieviešanas prasības galamērķa valsts kompetentajā iestādē vai šīs valsts vēstniecībā.**

PRASĪBAS, IEBRAUCOT AR LOLOJUMDZĪVNIIEKU EIROPAS SAVIENĪBĀ NO TREŠAJĀM VALSTĪM

Visi lolojumdzīvnieki ir jāuzrāda muitas kontrolei to ieviešanas punktos, šķērsojot ES robežu.

ATCERIES!

Dzīvnieki, kuri ceļo no saraksta (1) valstīm, nav jāuzrāda kontrolei ieviešanas punktos.

SUŅUS, KAĶUS UN SĒSKUS DRĪKST IEVEST, JA TIE IR ATBILSTOŠI SAGATAVOTI:

1. **Identificēti ar zemādas mikroshēmu.**

* **Pienācīgi aizpildīta ES parauga pase** nepieciešama, ja ES dzīvnieks iepriekš ir izbraucis no ES uz trešo valsti un atgriežas ES. Ja dodaties uz trešo valsti ar dzīvnieku, paredzot, ka ar šo pašu dzīvnieku atgriezīsieties atpakaļ, tad, atgriežoties no trešās valsts atpakaļ ES teritorijā, nepieciešams uzrādīt tikai pasi.

2. **Vakcināti pret trakumsērgu.**

Dzīvniekus pret trakumsērgu vakcinē no 12 nedēļu vecuma un ceļojumā var doties 21 dienu pēc vakcinācijas.

ATCERIES!

3. **Veikts Trakumsērgas antivielu noteikšanas tests.**

1) Nepieciešams, ja ceļojat no trešajām valstīm, kuras nav iekļautas sarakstā (2). Analīzei jābūt veiktai **Eiropas Savienības atzītā laboratorijā.**

2) Asins paraugu ņem vismaz 30 dienas pēc vakcinācijas un trīs mēnešus pirms pārvietošanas.

3) Nav nepieciešams, ja ceļojat no saraksta (1) valstīm.

ATCERIES!

!ATKĀPE no prasības par antivielu testu tranzīta gadījumā: tests nav vajadzīgs, ja īpašnieks vai pilnvarotā persona sniedz deklarāciju, ka šāda tranzīta laikā dzīvnieki nav bijuši saskarē ar trakumsērgas uzņēmīgo sugu dzīvniekiem, un ka tie ir palikuši neapdraudēti transportlīdzeklī vai starptautiskas lidostas teritorijā.

4. Saņemts oficiālā veterinārārsta izsniegts Veterinārais sertifikāts – pienācīgi aizpildīts un izdots saskaņā ar Regulas (EK) 577/2013 IV. pielikuma 1. daļā noteikto paraugu.

IEVĒRO!

Dzīvnieks jāuzrāda veterinārajai kontrolei, ja to ieved komerciālā nolūkā! Kontroli veic Pārtikas un veterinārais dienests Terehovas un Pāternieku kontroles punktos.

5. Īpašnieka vai pilnvarotas personas parakstīta deklarācija lolojumdzīvnieka nekomerciālai pārvietošanai, apliecinot, ka dzīvnieka pārvietošana uz ES ir nekomerciāla. Tās paraugs noteikts Regulas (ES) Nr. 577/2013 IV. pielikuma 3. daļā.

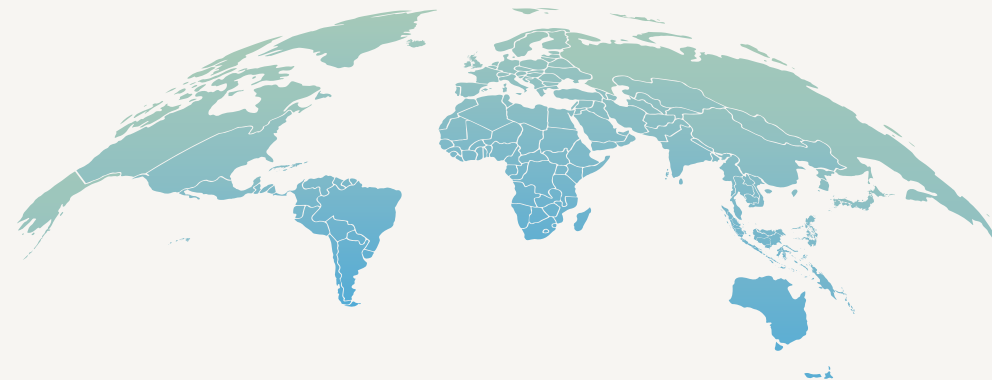
ATCERIES!

- ✓ Deklarācija nav nepieciešama, ja no trešās valsts atpakaļ tiek ievests Eiropas Savienības dzīvnieks ar Eiropas Savienības lolojumdzīvnieka pasi.
- ✓ Deklarācija ir muitas kontrolei obligāti uzrādāms dokuments kopā ar citiem dzīvnieka identitāti un veselības stāvokli apliecināšiem pavaddokumentiem.

Ja izbraucat no Latvijas uz kādu no valstīm, kas nav minētas valstu sarakstā (2) vai arī pēc tranzīta caur šīm valstīm un vēlaties atgriezties atpakaļ Eiropas Savienībā, tests jāveic pirms izbraukšanas. Nav vajadzīgs 3 mēnešu nogaidīšanas periods pēc analīzes veikšanas.

Ja ievērota trakumsērgas vakcinācijas shēma, tad trakumsērgas antivielu testu dzīvniekam veic vienu reizi mūžā.

NEM VĒRĀ!

6. Īpašnieka vai pilnvarotas personas parakstīta deklarācija tranzīta gadījumā, ja ceļo no valstīm, kuras nav sarakstā (2).

GU-Guama, MP-Ziemeļu Marianas salas, PR-Puertoriko un VI- ASV Virdžīnas), Sentvinsenta un Grenadīnas, Britu Virdžīnu salas, Vanuatu, Volīsa un Futunas salas.

(1) attiecas uz šādām valstīm: Andora, Šveice, Fēru salas, Gibraltārs, Grenlande, Islande, Lihtenšteina, Monako, San Marino, Vatikāna Pilsētvalsts

*Saskaņā ar Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības neietver Ziemeļīriju. Pārvietojot lolojumdzīvniekus no Ziemeļīrijas, jāizpilda prasības kā ceļojot starp ES dalībvalstīm.

(2) tests antivielu līmeņa noteikšanai neattiecas uz šādām valstīm: Debesbraukšanas sala, Apvienotie Arābu Emirāti, Antigva un Barbuda, Argentīna, Austrālija, Aruba, Bosnija un Hercegovina, Barbadosa, Bahreina, Bermudu salas, Bonaire, Sintestatiusa un Saba (BES salas), Kanāda, Čīle, Kirasao, Fidži, Folklanda (Malvinu) salas, Apvienotā Karaliste*, Gērnsija, Honkonga, Menas sala, Jamaika, Japāna, Džērsija, Sentkitsa un Nevisa, Kaimanu salas, Sentlūsija, Montserrata, Maurīcija, Ziemeļmaķedonija, Meksika, Malaizija, Jaunkaledonija, Jaunzēlande, Francijas Polinēzija, Senpjēra un Mikelona, Singapūra, Sv. Helēnas sala, Sintmartēna, Trinidāda un Tobāgo, Taivāna, Amerikas Savienotās Valstis (tostarp AS-ASV Samoa,

IEVĒRO!

- ✓ Ja mājdzīvnieks, iebrūcot Eiropas Savienībā, neatbildis prasībām, tas var tikt **atgriezts atpakaļ** uz izcelsmes valsti vai izolēts oficiālā uzraudzībā līdz brīdim, kamēr tiks nodrošinātas veselības prasības.
- ✓ Neatbilstību gadījumā izolēšanas **izdevumi ir jāsedz dzīvnieka īpašniekam! Pirms ceļojat, pārbaudiet prasību atbilstību!**
- ✓ **Ja dzīvnieku nevar atgriezt vai izolēt, to var iemidzināt bez finansiālas kompensācijas.**

ĪPAŠIE

PIESARDZĪBAS PASĀKUMI:

1. CEĻOJOT AR KAĶI NO AUSTRĀLIJAS

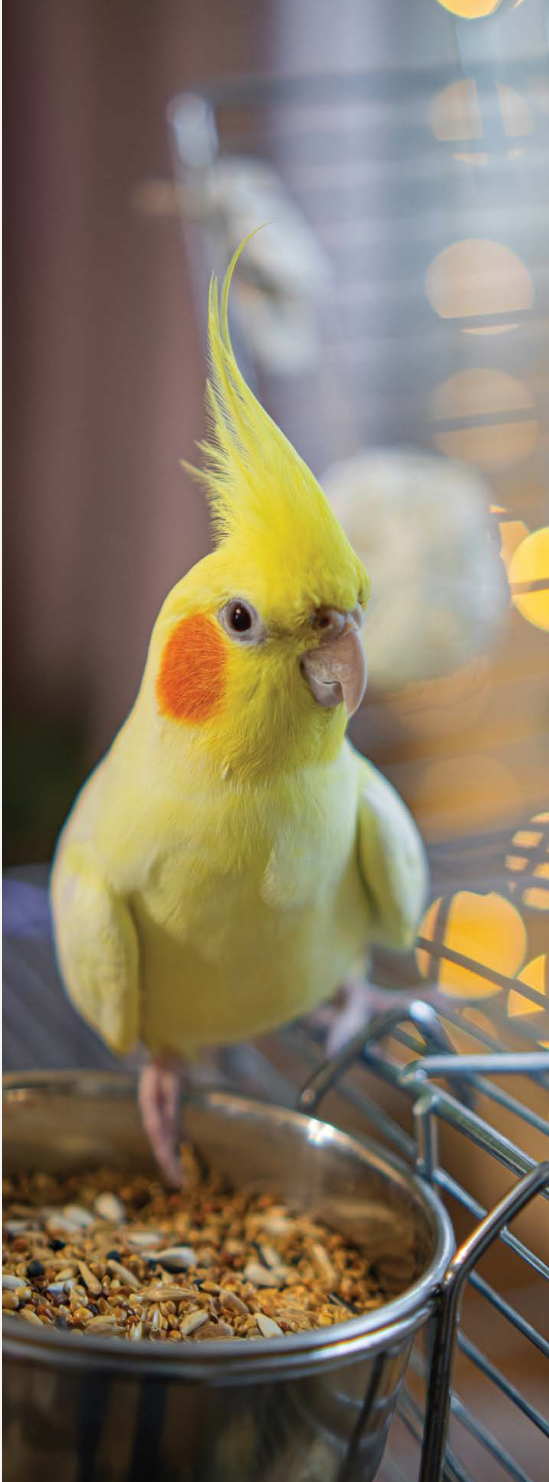
Kaķus no Austrālijas aizliegts ievest Latvijā, ja tiem nav līdzīgu Austrālijas kompetentās iestādes izsniegts veterinārais sertifikāts ar apliecinājumu, ka:

- ✓ dzīvnieki nav uzturējušies saimniecībā, kurās pēdējo 60 dienu laikā ir apstiprināti Hendra slimības gadījumi, un
- ✓ dzīvniekiem veikts ELISA tests apstiprinātā laboratorijā, lai atklātu antivielas pret Hendra vīrusu, izmantojot asins paraugus, kas ņemti ne vēlāk kā 10 dienas pirms eksporta, un ir iegūts negatīvs rezultāts.

2. CEĻOJOT AR KAĶI UN SUNI NO MALAIZIJAS

Kaķus un suņus no Malaizijas (pusas) aizliegts ievest Latvijā, ja tiem nav līdzīgu Austrālijas kompetentās iestādes izsniegts veterinārais sertifikāts ar apliecinājumu, ka:

- ✓ dzīvniekiem nav bijis kontakta ar cūkām pēdējo 60 dienu laikā pirms eksporta,
- ✓ dzīvnieki nav uzturējušies saimniecībā, kurās pēdējo 60 dienu laikā ir apstiprināti Nipah slimības gadījumi,
- ✓ dzīvniekiem veikts ELISA tests apstiprinātā laboratorijā, lai atklātu antivielas pret Nipah vīrusu, izmantojot asins paraugus, kas ņemti ne vēlāk kā 10 dienas pirms eksporta, un iegūts negatīvs rezultāts.

PRAŠĪBAS LOLOJUMPUTNU, KAS NAV MĀJPUTNI, NEKOMERCIĀLAI IEVEŠANAI EIROPAS SAVIENĪBĀ NO TREŠAJĀM VALSTĪM

ES ir noteikusi stingrus lolojumputnu pārvietošanas ierobežojumus no trešajām valstīm saistībā ar īpaši patogēno putnu gripu.

Nekomerciāli ievesto lolojumputnu (papagaiļu, kanārijputniņu) dokumentu un identitātes kontroli veic muitas amatpersonas.

Savvaļā vai nebrīvē turēto putnu (medību piekūnu, vanagu) dokumentu un identitātes kontroli veic Pārtikas un veterinārais dienests Pāternieku un Terehovas robežkontroles punktos.

LOLOJUMPUTNUS VAR IEVEST:

1. Ja tie atbilst vienam no šiem noteikumiem:

- ✓ 30 dienu pirms izvešanas tie ir izolēti izvešanas vietā trešajā valstī vai teritorijā, kura norādīta Īstenošanas Regulas (ES) 2021/404 V pielikuma, XIV pielikuma vai XIX pielikuma 1.daļas tabulā; vai
- ✓ putni pēdējo sešu mēnešu laikā un ne vēlāk kā 60 dienas pirms to nosūtīšanas no trešās valsts ir vakcinēti un vismaz vienu reizi revakcinēti pret H5 un H7 apakštipa putnu gripu ar vakcīnu, kas apstiprināta attiecīgajai sugai, atbilstīgi ražotāja norādījumiem, vai
- ✓ putni vismaz 14 dienas pirms izvešanas ir bijuši izolēti un tiem veikti testi uz putnu gripas H5 un H7 antigēnu vai genomu un testi veikti ne agrāk kā septītajā izolēšanas dienā, un
- ✓ 48 stundu laikā vai pēdējā darba dienā pirms lolojumputnu pārvietošanas uz ES no trešās valsts, oficiāls vetārsts veicis klīnisko pārbaudi un nav konstatētas slimības pazīmes, un no klīniskās pārbaudes līdz izvešanai putni nav bijuši saskarsmē ar citiem putniem.

- ##### 2. Ja putni ir identificējami
- (jābūt individuālam numuram, kas ļauj noteikt to izcelsmi, kā arī jānorāda identifikācijas sistēma (piemēram, saspiedne, gredzens, mikroshēma, transponderis, krotālija).

- ##### 3. Ja līdzīgu ir ES noteiktā parauga veterinārais sertifikāts un,
- ja veterinārajam sertifikātam ir pievienota rakstiska īpašnieka deklarācija, ka lolojumputna pārvietošana uz Eiropas Savienību ir ar nekomerciālu nolūku.

! Lolojumputniem, kas tiek ievesti no Andoras, Šveices, Islandes, Lihtenšteinas, Monako, Norvēģijas, San Marino, Vatikāna valsts, tiek piemēroti tādi paši nosacījumi kā ES valstīm.

4. Pēc ievēšanas Eiropas Savienībā putnus pārvieto uz mājvietu un tiem 30 dienas nav atļauts piedalīties skatēs, gadatirgos, izstādēs vai citās putnu sapulcināšanās vietās vai pēc ievēšanas ES pārvieto uz apstiprinātu karantīnas punktu.

IEVĒRO!

- ✓ Savlaicīgi pārliecinieties, vai trešā valsts, no kuras plānojat ievest Latvijā lolojumputnu, ir iekļauta atļauto valstu sarakstā!
- ✓ Ja lolojumputns neatbilst prasībām, tas var tikt atgriezts atpakaļ uz izcelsmes valsti vai izolēts oficiālā uzraudzībā līdz brīdim, kamēr tiks nodrošinātas veselības prasības.
- ✓ Neatbilstību gadījumā izolēšanas izdevumi ir jāsedz īpašniekam, tādēļ, pirms ceļojat, pārbaudiet prasību atbilstību!
- ✓ Ja dzīvnieku nevar atgriezt vai izolēt, to var iemidzināt bez finansiālas kompensācijas.

IEVĒRO!

Jāņem vērā, ka prasības var mainīties, tāpēc aktuālo informāciju lūdzam skatīties Pārtikas un veterinārā dienesta mājas lapā vai interesēties PVD teritoriālajās struktūrvienībās!

ATSAUCES UZ REGULĀM UN LĒMUMIEM:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 576/2013 (2013.gada 12.jūnijs) par lolojumdzīvnieku nekomerciālu pārvietošanu un par regulas (EK) Nr.998/2003 atcelšanu
- Komisijas īstenošanas Regula (ES) Nr. 577/2013 (2013.gada 28.jūnijs) par identifikācijas dokumentu paraugiem suņu, kaķu un mājas sesku nekomerciālai pārvietošanai, teritoriju un trešo valstu saraksta izveidošanu un par deklarāciju formas, izkārtojumu un valodas prasībām atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 576/2013 paredzētajiem konkrētajiem nosacījumiem
- Komisijas deleģēta regula (ES) Nr. 2018/772 (2017.gada 21.novembris), ko papildina Eiropas Parlameta un Padomes Regulu (ES) Nr. 576/2013 attiecībā uz profilaktiskiem veselības aizsardzības pasākumiem Echinococcus multilocularis infekcijas kontrolei suņiem un atceļ Deleģēto Regulu (ES) Nr. 1152/2011
- Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/1933 (2021.gada 14.jūlijs), ar ko attiecībā uz noteikumiem par lolojumputnu nekomerciālu pārvietošanu uz dalībvalsti no kādas no teritorijām vai trešām valstīm papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 576/2013
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/1938 (2021.gada 9.novembris), ar ko nosaka identifikācijas dokumenta paraugu attiecībā uz lolojumputnu nekomerciālu pārvietošanu uz dalībvalsti no kādas no teritorijām vai trešām valstīm un atceļ Lēmumu 2007/25/EK
- Komisijas īstenošanas Regula (ES) 2019/1293 (2019.gada 29.jūlijs), ar ko attiecībā uz teritoriju un trešo valstu sarakstu II pielikumu un veterinārā sertifikāta paraugu suņiem, kaķiem un mājas seskiem IV pielikumā groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 577/2013
- Komisijas Lēmums 2006/146/(EK) (2006.gada 21.februāris) par dažiem aizsardzības pasākumiem attiecībā uz auglējājsikspārņiem, suņiem un kaķiem, kuru izcelsmes vieta ir Malaizijā (pussalā) un Austrālijā
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/404 (2021.gada 24.marts), ar ko nosaka tādu trešo valstu, teritoriju vai to zonu sarakstus, no kurām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/429 atļauts Savienībā ievest dzīvniekus, reprodutīvus produktus un dzīvnieku izcelsmes produktus

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS

Peldu iela 30, Rīga, Latvija, LV-1050

Tālrunis: +371 67095230

www.pvd.gov.lv

